

Boycot tegen Oreo-fabrikant die in Rusland actief is: komen er ook boycots in Nederland?

Achtergrondartikel uit het ND, door [Eduard Slood](#), woensdag 21 juni 2023

Het Amerikaanse bedrijf Mondelez, bekend van onder meer Oreo-koekjes en chocola van Toblerone en Milka, wordt geboycot in Zweden omdat het actief blijft in Rusland. Krijgen we ook in Nederland boycots tegen bedrijven die in Rusland zaken doen?

De afgelopen weken groeide het aantal bedrijven in Scandinavische landen dat Mondelez boycot. Beeld anp

AMERSFOORT

Met een foto van lege supermarktschappen laat de Oekraïense overheid op Twitter zien dat de Zweedse boycot tegen het Amerikaanse voedingsbedrijf Mondelez in volle gang is. Het bedrijf, bekend van LU-koekjes en diverse chocolademerken, is volgens de autoriteiten nog steeds actief in Rusland en daarom weigeren 'meerdere bedrijven en winkels' hun producten te verkopen.

Volgens de autoriteiten heeft de boycot effect: erna heeft het bedrijf aangekondigd dat het bezig is zijn activiteiten in Rusland af te schalen. Om er direct aan toe te voegen: het is belangrijk om te realiseren dat bedrijven die actief blijven in Rusland, daar belastingen betalen en zo de oorlog van Rusland tegen Oekraïne financieren.

tekst loopt door onder de advertentie

Het Nationale Bureau voor Corruptiepreventie in Oekraïne plaatste Mondelez eind mei op de lijst van oorlogssponsors. Hoewel het bedrijf zegt gestopt te zijn met nieuwe investeringen en reclamecampagnes in Rusland en hulp biedt aan Oekraïense kinderen, breidt het bedrijf zijn activiteiten op een sluwe manier uit, aldus het bureau.

Afgelopen weken groeide het aantal bedrijven in Scandinavische landen dat Mondelez boycot, meldde persbureau Reuters onlangs. Onder andere vliegmaatschappijen willen de snacks van het bedrijf niet meer verkopen. Ook het Zweedse leger wil ze niet meer. 'Zweden en het Zweedse leger hebben Oekraïne op verschillende manieren gesteund', laat een woordvoerder van de Zweedse

krijgsmacht per mail weten. 'Het besluit deze producten te vervangen is een manier om onze continue steun te laten zien.'

Sommige winkels van de Zweedse supermarktketen ICA verkopen geen producten van Mondelez meer. Of ze plaatsen bordjes bij de schappen met de mededeling dat de fabrikant op een zwarte lijst is gezet. De eigenaren van de winkels besluiten daar zelf over, licht een woordvoerder toe. In totaal is het aantal winkels dat Mondelez-producten weert, volgens haar beperkt.

In principe mogen de producten in het assortiment blijven, zegt ze. De keten met zo'n 1200 winkels in Zweden, zegt vorig jaar maart al te hebben besloten geen producten meer te verkopen die in Rusland zijn geproduceerd. 'Mondelez heeft ons gezegd dat de producten die wij kopen, niet in Rusland worden gemaakt. Daarom houden wij die in het assortiment. Tenminste voor nu.'

In Nederland kunnen klanten van Ikea binnenkort geen Daim-chocoladerepen - ook afkomstig zijn van Mondelez - meer kopen. Maar die beslissing heeft niets te maken met de boycot vanwege de omstreden activiteiten in Rusland. 'Dat past ook niet bij ons, maar het is niet de reden waarom we ermee zijn gestopt', stelt een woordvoerder. 'Dat heeft te maken met de wens zelf snoep te gaan produceren en verkopen.' Dat geldt voor alle landen waar Ikea actief is, zegt hij.

Retaildeskundige Paul Moers kent geen Nederlandse winkels die zich hebben aangesloten bij de boycot van Mondelez. 'Het is lastig voor een supermarkt om zich met politiek te bemoeien, maar het zou mij niet verbazen als dit soort boycots ook naar Nederland en de rest van Europa komen. Doordat de oorlog steeds langer duurt en er meer slachtoffers vallen, komt Rusland in een steeds negatiever daglicht te staan. Voor bedrijven die daar nog zaken doen, kan dat heel slecht zijn voor hun imago en uiteindelijk ook hun omzet. Mondelez en andere bedrijven moeten daar heel goed over nadenken.'

Russische tak losgekoppeld

Mondelez zegt verder te gaan met het afbouwen van de activiteiten in Rusland. Die moeten voor het eind van het jaar worden losgekoppeld, [meldt](#) het bedrijf vorige week in een verklaring. Het bedrijf zegt de activiteiten in Rusland al te hebben afgebouwd door te stoppen met nieuwe investeringen, de introductie van nieuwe producten en reclamecampagnes. Daardoor verkoopt het bedrijf naar eigen zeggen 'significant minder producten'.

Medio mei noemde Mondelez-topman Dirk van de Put het besluit om actief te blijven in Rusland 'veruit de moeilijkste beslissing die ik heb moeten nemen'. Vertrekken uit Rusland zou een 'financiële aderlating zijn' en negatieve gevolgen hebben voor de drieduizend werknemers in Rusland, tienduizend boeren waarvan het bedrijf grondstoffen afneemt en Russische burgers die bijvoorbeeld koeken kopen, aldus de topman in de Belgische krant De Tijd. Ook werden Russische werknemers bedreigd: als ze zouden meewerken aan een vertrek uit Rusland, zouden ze vervolgd kunnen worden. 'Tot een celstraf toe.'